

DuINKRANT

met bijdragen van HANNEKE MESTERS, MARCEL TAAL en HENK WIJKHUISEN

LANDELIJK NIEUWS

Scheiden doet lijden

LEIDEN - Op 13 april hebben zowel Hanneke Mesters als Marcel Taal afscheid genomen van de Stichting Duinbehoud. Hanneke Mesters is de afgelopen tien jaar het voorlichtingsgezicht geweest van de Stichting Duinbehoud. Met veel enthousiasme, betrokkenheid en kennis van zaken heeft zij gewerkt aan de naamsbekendheid van onze organisatie. Zij stelde onder meer het lespakket samen en heeft haar naam verbonden aan diverse uitgaven, waaronder de succesvolle uitgave "Beleef het duin". Hanneke wordt coördinator voorlichting van het toekomstig nationaal park Zuid-Kennemerland bij Bloemendaal. En omdat er nog heel wat voor te lichten valt over dit nationale park in oprichting is zij als zwaargewicht op deze functie op haar plaats. Een aanwinst voor het nationaal park, maar een aderlating voor de Stichting Duinbehoud.

Marcel nam voor de tweede maal afscheid, omdat hij tot 1992 reeds enkele jaren bij onze organisatie werkzaam is geweest. Na een tweejarige studie integraal waterbeheer is hij vanaf vorig jaar weer korte tijd in dienst gekomen van Stichting Duinbehoud en heeft onder meer de nota over de voortgang van de Natuurbeschermingswet samengesteld. In de afgelopen jaren zijn er weinig mensen geweest die zoveel nota's hebben uitgebracht bij Stichting Duinbehoud als Marcel. Hij gaat zich nu wijden aan het integraal waterbeheer en vertrekt daarvoor binnenkort naar Vietnam.

De NJN

De Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie is een vereniging voor en door mensen van 12 tot 25 jaar. De 55 afdelingen waarin de NJN is opgedeeld organiseren vrijwel iedere week excursies, lezingen en werkdagen. In de schoolvakanties worden kampen in interessante natuurgebieden georganiseerd. In de zomer zijn er landelijke kampen, die af en toe ook in het nabije buitenland plaatsvinden. Diverse afdelingen organiseren in mei een cursus veldbiologie, die ook openstaat voor niet-leden. De vereniging heeft een eigen blad, Amoeba. Mensen die meer informatie over NJN willen, kunnen het best contact opnemen met het landelijk bureau: Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland. Ze zijn 's ochtends bereikbaar onder 035-559848.

Aktie Blad voor Blad

LEIDEN/ZEIST - Het Wereld Natuur Fonds gaat in samenwerking met Stichting Duinbehoud geld inzamelen voor een tweetal natuurontwikkelingsprojecten in de duinen. Het betreft het herstellen van het

natuurlijk kustlandschap tussen Bergen en Schoorl en het herstellen van een deel van de duinzoom in de gemeente Wassenaar. Met de actie 'Blad voor blad' daagt het WNF bedrijven uit om een papierbesparing van 10% binnen het bedrijf te bewerkstelligen. Hierdoor snijdt het mes aan twee kanten. Door het papier verbruik te reduceren, blijft bos gespaard. Het geld dat deze 10% besparing het eerste jaar oplevert, komt ten goede aan drie soorten natuurprojecten: De oerbossen in de voormalige Sovjet-Unie, en in Nederland de natuurontwikkeling in de duinen of langs de grote rivieren.

Voor beide duinprojecten denkt het WNF met deze actie f 100.000,- per project te kunnen genereren. Begin 1995 was er al f 14.000,- beschikbaar van het VU-Ziekenhuis te Amsterdam.

Bodemverontreiniging

LEIDEN - De Stichting Duinbehoud heeft de bedreigingen van bodem- en grondwaterkwaliteit in het duingebied met een lokaal karakter geïnventariseerd. In het rapport, "Zwerfvuil in het stuifduin", worden onder meer 68 plaatsen beschreven waar mogelijk vervuiling van bodem en/of grondwater is opgetreden. Dit is exclusief bollengronden langs de binnenduinrand, recreatieve concentratie-punten, kleine puinstorten, slibhopen in waterwingebieden, bodems van infiltratieplassen en mogelijke niet lekdichte parkeerplaatsen. Landelijk bekeken is de ernst van de verontreiniging door lokale bronnen met een diffuus karakter het ernstigst. De omvang van de verontreinigingen van bodem en grondwater door lokale verontreinigingsbronnen is, als geheel, kleiner dan deze als gevolg van atmosferische depositie. Het onderzoek is uitgevoerd met subsidie van het Ministerie van VROM.

Atmosferische depositie

LEIDEN - De Stichting Duinbehoud heeft de verontreiniging van het duingebied vanuit de lucht op een rijtje gezet. In het rapport, "Van de regen,..." wordt een overzicht gegeven van de stoffen die met de regen of als stof op de bodem belanden langs de Nederlandse kust. De mate van vervuiling blijkt sterk te veranderen in zowel de noord-zuid als de oost-west richting. Daarnaast speelt de soort begroeiing van het terrein een belangrijke rol. De depositie van de verzurende en eutrofiërende stikstofhoudende stoffen is het meest alarmierend. Deze is tegenwoordig 10 tot 20 maal zo groot als in de onverontreinigde situatie.

WADDENEILANDEN

Thijsses-jaar Texel

TEXEL - Het Europees Natuurbeschermingsjaar staat voor Texel in het teken van Dr. Jac. P. Thijsses. In 1995 is het precies vijftig jaar geleden dat Thijsses overleed op zijn evacuatieadres nabij de duinen van Bloemendaal, die zo'n belangrijke rol in zijn leven hebben gespeeld.

Een andere plek waar Thijsses zijn hart aan had verpand was Texel, waar hij van 1890 tot 1892 woonde en werkte als onderwijzer. Op dit eiland worden dit jaar door de Stichting Thijsses-jaar Texel tal van activiteiten georganiseerd. Veel van deze activiteiten zijn geconcentreerd in het Thijsses-weekend van 25 tot 28 mei (Hemelvaart).

Voor meer informatie: VVV-Texel/Henk Groenen, telefoon 02220-14741.

Natuurbeschermingswet

DEN HAAG/LEEWARDEN - Het rapport van Stichting Duinbehoud over de stagnatie in de aanwijzing van de gehele Nederlandse duinen onder de vigore van de Natuurbeschermingswet heeft vele tongen losgemaakt. Zowel de landelijke- als regionale dagbladen hebben aandacht besteed aan dit onderwerp. Ook is aandacht besteed aan het rapport in het programma Vroege Vogels. Nu wil het gerucht dat ook onze natuurminister van landbouw en visserij die bewuste zondagochtend naar dit programma heeft geluisterd en zich persoonlijk met de materie zou hebben ingelaten. Weer andere geruchten menen te weten dat de minister de aanwijzingen een extra impuls wil geven. We wachten de ontwikkelingen met belangstelling af.

Gelukkig waren er ook mensen die niet wakker liggen van de tijd dat het zo slecht gaat met de wettelijke bescherming van de Nederlandse duinen. Uit Friesland, waar men nog nauwelijks is opgestart met de wettelijke bescherming van de duinen, komen niettemin geruststellende berichten. Ofschoon er bouwplannen bestaan in de duinen van Vlieland en zomerhuisjes zijn

gepland in de duinzoom op Terschelling is er volgens natuurconsulent Klaas Zwart van het ministerie van LNV geen reden om aan te nemen dat er op dit moment te weinig bescherming is. Er wordt gewerkt aan de wettelijke bescherming van de duinen op de Wadden aldus het nuchtere Friese commentaar. Het eerste Waddeneiland dat volgens het Meerjarenprogramma Natuur en Landschap 1992-1996 moet worden aangewezen is Vlieland. Deze procedure zou in 1996 rond moeten zijn volgens de planning, terwijl in 1998 alle duinen op de Wadden wettelijk beschermd moeten zijn. Dat wordt hard werken in Leeuwarden, omdat wij in ons rapport berekend hebben dat de aanwijzingen gemiddeld vijf jaar in beslag nemen! We wachten wederom de ontwikkelingen met belangstelling af.

NOORD-HOLLAND

Noordhollandse natuurweek

BERGEN - Van 13 t/m 19 augustus 1995 organiseert de Volkshogeschool Bergen weer de jaarlijkse natuurweek, dit maal als titel "Natuur als naaste buur". In de afwisselende natuur van Bergen wordt verkend welke basis nodig is om ook in dorp en stad natuur tot ontwikkeling te brengen. Voor kinderen is een aangepast programma ontwikkeld. De kosten zijn f 490,- voor volwassenen en f 190,- voor kinderen t/m 12 jaar. Voor meer informatie over deze leerzame en spannende zomerweek kan men bellen met de VHS Bergen, telefoon 02208-94541.

Bouwen in Bergen

BERGEN AAN ZEE - De afgelopen jaren hebben de Stichting Bergen aan Zee en onze consulent, Bert Buizer, enorm veel werk verzet om de voorgenomen bouwplannen (zie DUIN 93:1 en 93:2) tegen te

De start van woningbouw in de duinen bij Bergen aan Zee (foto: Henk Wijkhuizen)

gaan. Bouwplannen die het eigen dorpskarakter, het landschap en de natuur zouden aantasten. Met grondige kennis van zaken zijn alle registers open getrokken, hetgeen zeker geleid heeft tot enkele positieve wijzigingen. Maar helaas, toch zijn inmiddels de bouwactiviteiten in volle gang. Een verzoek aan de Raad van State om de bouwplannen te schorsen is op 13 januari jongstleden afgewezen. Een deel van het Engelse Veld en De Kuil wordt bebouwd met villa's en appartementen. Het laatste pittoreske kustplaatsje van ons land is dus definitief ten prooi gevallen aan de Hollandse meteldrift.

Eén lichtpuntje is dat het overgebleven gedeelte van het Engelse Veld in beheer komt bij de NV PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland, welk bedrijf ook het Noordhollands Duinreservaat beheert.

Kennemerduinen

BLOEMENDAAL - Na 45 jaar lijkt het doek te vallen voor de stichting Het Nationale Park de Kennemerduinen. Niet zozeer omdat de door de stichting beheerde "Kennemerduinen" deel uit gaan maken van het toekomstig Nationaal Park Zuid-Kennemerland, maar omdat de NV PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland het beheer gaat overnemen. Een verandering die overigens niet zo vreemd is, omdat reeds sinds 1976 een PWN-direkteur bij de Kennemerduinen is gedetacheerd, evenals een PWN-beheerder. Deze mensen brachten wel de PWN-kennis mee, maar helaas niet de middelen waar dit bedrijf over beschikt. Een gevolg is geweest dat onderzoek in de Kennemerduinen altijd op een laag pitje is blijven staan.

Een tweede stap is de overname door het PWN van het Waterleidingbedrijf Zuid-Kennemerland, dat voor het grootste deel haar water onttrekt langs de Prise d'eau in de Kennemerduinen.

Gekoppeld aan de overdracht van de Kennemerduinen aan het PWN heeft het provinciaal bestuur van Noord-Holland besloten dat het PWN haar landgoederen in Vogelenzang en Aerdenhout moet overdragen aan het Noordhollands Landschap. Deze ruil vindt plaats om het Noordhollands Landschap voet aan de grond te geven ten zuiden van het Noordzeekanaal.

ZUID-HOLLAND

Vlakte van Waalsdorp

DEN HAAG - De beheerder van de Vlakte van Waalsdorp, Defensie, heeft het afgelopen jaar een aantal herinrichtingsmaatregelen uitgevoerd. Deze ingrepen zullen waarschijnlijk een positief effect hebben op de natuur. De situatie op de Vlakte van Waalsdorp was soms wat rommelig. De toegangsvoorwaarden zijn nu veel duidelijker, het gebied is vrij toegankelijk op wegen en paden. Bij het naderen van het gebied vanuit de oude Waalsdorperweg valt op dat er nu een duidelijke parkeervoorziening is,

voor plm. 50 auto's. De ingang van het natuurgebied is ook wat naar voren gehaald. Defensie heeft een terrein ingericht waar honden vrij kunnen loslopen en heeft voor het overige een aanlijngedod ingesteld. Tevens is er enige aanplant van duindoorn geweest langs de paden, wat geleidend werkt richting wandelaars.

Knelpuntennota Westland

DEN HAAG/HOEK VAN HOLLAND - Tussen Kijkduin en Hoek van Holland liggen waardevolle duingebieden die op 25 punten bedreigd worden. Dit is de belangrijkste conclusie van een onderzoek dat de Stichting Duinbehoud verrichtte. Tussen Kijkduin en Hoek van Holland liggen het Beschermde Natuurmonument Solleveld en het toekomstig Beschermde en Staatsnatuurmonument Kapittelduinen. In dit laatste gebied is het meest ernstige knelpunt te vinden. Een deel van het duingebied (langs de Nieuwe waterweg) dreigt te worden opgeofferd aan woningbouw en een recreatief centrum. Een grote bedreiging zijn de plannen voor een kustlokatie. Deze zal de kwaliteit van het hele duingebied negatief beïnvloeden. Het zal ook leiden tot verlies van delen van het natuurgebied door de aanleg van wegen en andere infrastructuur. Nu al zijn de negatieve gevolgen van deze plannen merkbaar. De aanwijzingsprocedure voor de duinen bij Hoek van Holland die staatseigendom zijn dreigt op dat punt niet van de grond te komen. Het onderzoek van de Stichting Duinbehoud heeft zich voornamelijk gericht op de knelpunten in het beheer van het duingebied. Belangrijke problemen liggen er bij het jachtbeheer, de afstemming van het drukke bezoek van de duinen bij Hoek van Holland op de hoge natuurwaarden en bij het ontbreken van ecologische verbandingen.

Om de knelpunten op te heffen doet de Stichting Duinbehoud een aantal aanbevelingen. Zij adviseert om zo snel mogelijk een beheersplan in het kader van de Natuurbeschermingswet op te stellen. Hiermee kan de kwaliteit van het duingebied weer omhoog en kunnen bezoekers beter van hoogwaardigere natuur genieten. Ook pleit zij om de begrenzing van het toekomstig Natuurmonument "de Kapittelduinen" aan te passen zodat het duingebied langs de Nieuwe Waterweg behouden blijft.